

ข่าวจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับประจำวันวันที่ 24 เดือนเมษายน พ.ศ.2569 หน้า 1,3 มูลค่าข่าว 380,700.-

สติปัญญา
หน้า 1 เดลินิวส์

‘แก๊งค์’ เต็กต๊อโซเชียล
‘แค่ห้ามไม่พอ!!’
วิธีดี ‘ต้อง 3 ประสาน’

อ่านต่อหน้า 3

สติปัญญา
หน้า 1 เดลินิวส์
• ต่อจากหน้า 1

นำเสนอไปแล้ว สำหรับในตอนที่จะชวนดูบทสรุปกันอีกตอน... ทั้งนี้ ในตอนนี้ทาง “ทีมสติปัญญาเดลินิวส์” จะชวนดู “ข้อเสนอแนะ” ที่เป็น “มุมมองจากนักวิชาการด้านนวัตกรรมสื่อสารสังคม” ที่สะท้อนกรณี “พฤติกรรมเด็กติดโซเชียล”

- กรณี “ภัยแฝงจากโซเชียลต่อเด็ก”
- อีกหนึ่ง “ปรากฏการณ์ปัญหาสังคม”
- ที่ “ผู้ใหญ่ต้องร่วมกันรับผิดชอบแก้ไข”

สำหรับเสียงเรียกร้องที่เริ่มมีกับปรากฏการณ์ “เด็กไทยติดโซเชียล” ถึงขั้นมีกระแส เรียกร้องให้ไทยใช้กฎหมายคุ้มครองเด็กเล่นโซเชียล เหมือนในต่างประเทศ เช่น กรีซ ออสเตรเลีย ทาง ผศ.ดร.อาทิตย์ ทวีทรัพย์สินวิวัฒน์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ได้สะท้อนกับ “ทีมสติปัญญาเดลินิวส์” มาว่า... เห็นด้วยในแง่เจตนารมณ์ของสังคมที่อยากช่วยเด็ก แต่การจะ “ถอดแบบโมเดลต่างประเทศมาใช้เลย” นั้น ในทางปฏิบัติอาจจะ “ไม่ง่าย” เนื่องจากมีความแตกต่างกันทั้งในแง่โครงสร้างสังคม ครอบครัวยุทธศาสตร์ การศึกษา หรือการบังคับใช้กฎหมาย อย่างไรก็ตาม ถ้าไทยจะนำมาใช้จริง ๆ กรณีในส่วนตัวก็มองว่า...จะต้องนำมาศึกษา หรือ “ต้องถอดบทเรียนให้รอบคอบก่อน”

ที่จะใช้งาน... จะ “ต้องหาจุดลงตัวที่เหมาะสมที่สุด” แหล่งข่าวนักวิชาการท่านเดิมสะท้อนต่อไปว่า... ถ้าไทยจะจำกัดการใช้งานโซเชียลของเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ในเชิงหลักการก็เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ แต่ “ต้องทบทวนเสียก่อนว่า...สังคมไทยพร้อมแค่ไหนกับมาตรการ? เพราะหากนำกฎหมายมาใช้โดยไม่ปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมคนไทย กฎหมายก็อาจกลายเป็นหมัน หรือสร้างปัญหาใหม่เกิดขึ้นตามมา ซึ่งถ้าดูพฤติกรรมเด็กไทยในปัจจุบัน จะ

‘แก๊งค์’ เต็กต๊อโซเชียล
‘แค่ห้ามไม่พอ!!’
วิธีดี ‘ต้อง 3 ประสาน’

พบว่า... การใช้โซเชียลมีเดียไม่ได้มีเพียงด้านลบ เด็กมีการใช้แพลตฟอร์ม อย่าง TikTok หรือ YouTube เป็นเหมือน “ห้องสมุดความรู้” หรือเป็น “แรงบันดาลใจ” ด้วยการใช้งานเสิร์ชเอนจิน เพื่อค้นหาความรู้ หาส่งที่ชอบ แต่ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่า... “ภาพที่สังคมกังวลใจ” ก็มีอยู่มาก คือ เด็กใช้โซเชียลเพื่อความบันเทิงมากกว่าการเรียนรู้...

ที่ “อาจส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเชิงลบ” อาจจะ “เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม” ทาง ผศ.ดร.อาทิตย์ ยังสะท้อนกับ “ทีมสติปัญญาเดลินิวส์” ว่า...

พฤติกรรมที่พ่อแม่ผู้ปกครอง ที่ผู้ใหญ่ “กังวล” กับ “การใช้โซเชียลของเด็ก” มีตั้งแต่... เด็กบางคนคิดการใช้โทรศัพท์มือถือโดยที่ตัวเอง เปิดแอปพลิเคชันไว้ตลอด เพื่อจะได้เข้าถึงแพลตฟอร์มโซเชียลต่าง ๆ พฤติกรรม “ติดโซเชียลโดยไร้การควบคุม” จะทำให้เด็กสมาธิสั้นลงเรื่อย ๆ โดยเฉพาะการที่เด็กคลิกคลิปสั้น (Short Clips) ที่อาจส่งผลทำให้สมองเด็กขาดการจดจ่อ, เด็กบางคน เปรียบเทียบตัวเองกับคนอื่นบนโซเชียล หรือ “Social Comparison” ซึ่งเด็กจะเห็นแต่ภาพลักษณ์ความสำเร็จ หรือความร่ำรวย ของเพื่อน หรือคนแปลก

หน้า จะเห็นด้านเดียว แต่นำมาเป็นมาตรฐานคุณค่าตัวเอง จนนำไปสู่พฤติกรรมก้าวร้าว หรืออยากได้อะไรเหมือนคนอื่น ...ทางนักวิชาการระบุ

และอีกประเด็น “น่ากังวล” ที่พบมากที่สุด คือ “วิกฤติการสื่อสาร” โดยนักวิชาการ มศว ชี้ว่า... เกิดจากการที่เด็กเลือกใช้เวลาในโซเชียลมากเกินไป จนทำให้ ขาดทักษะการเผชิญหน้า และการจัดการอารมณ์ตัวเอง เนื่องจากเด็กชินกับการสื่อสารแบบได้ทุกที ทุกเวลา และได้ตอบโต้ทันทีผ่านโซเชียล หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ จนเด็กขาดความเกรงใจ และไม่รู้จักการรอคอย

“ทั้งหมดเป็นผลจากพฤติกรรมติดโซเชียลของเด็ก แต่ลึก ๆ นั้น การที่เด็กติดหน้าจอ ติดโซเชียล เมื่อมองลงไปอีกอาจพบปัญหา ปากท้อง ปัญหาเศรษฐกิจ หรือปัญหาในครอบครัว ซึ่งครอบครัวที่พ่อแม่ต้องทำงานหนักจนไม่มีเวลาดูแลลูก โซเชียลจึงทำหน้าที่เป็น **ที่เลี้ยงราคาถูกที่ทำให้ลูกอยู่นิ่งได้**”...ทาง ผศ.ดร.อาทิตยา ฉายภาพไว้เกี่ยวกับปัญหาที่อาจจะคิดไม่ถึง นั่นคือปัญหาปากท้อง ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาของครอบครัว ที่อาจเกี่ยวเนื่องสู่ปัญหาติดโซเชียล... **ติดโซเชียลอาจ “มีปัญหาอื่นซ่อนอยู่”**

แต่ทั้งนี้ กับ “ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นทางออก” นั้น ทาง ผศ.ดร.อาทิตยา ระบุว่า... ส่วนตัวก็มองเป็นเรื่องดีถ้ารัฐจะช่วยควบคุมดูแลการใช้โซเชียลของเด็ก ๆ บ้าง แต่ถ้ามองถึงห้ามเด็ดขาดเลยก็อาจดูรุนแรงไปสักนิด และในทางปฏิบัติจริงก็คงยากต่อการบังคับใช้กฎหมาย ดังนั้น ระหว่างที่นำโมเดลของต่างประเทศมาถอดบทเรียน จึงเสนอว่า... **ที่น่าจะทำได้เลยคือ...สังคมร่วมกันสร้างความร่วมมือ 3 ระดับ คือ... ครอบครัว พ่อแม่ผู้ปกครอง ตั้งกติกาใช้โซเชียลที่ชัดเจน รวมถึงเมื่อใดควรหยุดเล่น, โรงเรียน เน้นสร้าง Media Literacy และ Digital Literacy ไม่ใช่แค่ห้าม โดย สอนให้รู้ข้อดีข้อเสีย ให้เด็กปกป้องตัวเอง**

และระดับ **นโยบายรัฐ** รัฐควรเพิ่มการ สนับสนุนการเปิดพื้นที่สาธารณะให้เด็กมีที่เล่นและเรียนรู้โดยไม่เสียเงิน เพราะถ้าเด็กมีกิจกรรมอื่นที่สนใจ ก็จะลดความต้องการใช้โซเชียลลงเอง ...ต่าง ๆ เหล่านี้ก็เป็นอีก **“เสียงสะท้อน-ข้อเสนอ”...**

สรุปคือ **“ใช้กฎหมายคุมเข้มก็ไม่พอ”** ถ้าจะ **“ป้องกันภัยแฝงจากโซเชียล”** ก็ **“ต้องทำเพื่อเด็กมากกว่าห้าม!!”**